ДО
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДОКЛАД

от

АЛЕКСАНДЪР ПУЛЕВ

Заместник министър-председател и министър на икономиката, инвестициите и индустрията

ОТНОСНО: *Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Тарифата за таксите, които се събират от Българския институт по метрология*

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОДА ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛИ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,

На основание на чл. 31, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация внасям за разглеждане проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Тарифа за таксите, които се събират от Българския институт по метрология (БИМ).

С приемането на изменението и допълнението на Тарифа за таксите, които се събират от Българския институт по метрология, (Тарифата) се цели същата:

- да се приведе в съответствие с Методиката за определяне на разходоориентиран размер на таксите по чл. 7а на Закона за ограничаване на администартивното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност и разходването им (Методиката), приета с ПМС № 1 на МС от 5 януари 2012 г.;
- да се допълни, като се въведат разходоориентирани такси за контрол на нови средства за измерване, за които е въведен метрологичен контрол с изменението и допълнението на отменената Наредба за средствата за измерване, които подлежат

на метрологичен контрол (изм. и доп. ДВ. бр.86 от 28 Октомври 2022 г.) и приемането на Наредбата за средствата за измерване, които подлежат на метрологичен контрол (Приета с ПМС № 417 от 29.11.2024 г., Обн. ДВ. бр.103 от 6 Декември 2024 г.);

- да се уеднаквят наименованията на включените в тарифата средства за измерване с наименованията на средствата за измерване съгласно Наредбата за средствата за измерване, които подлежат на метрологичен контрол (Приета с ПМС № 417 от 29.11.2024 г., Обн. ДВ. бр.103 от 6 Декември 2024 г.);
- да отпаднат заложени такси към някои средства за измерване, които с приемането на Наредбата за средствата за измерване, които подлежат на метрологичен контрол отпаднаха от обхвата й;
- да се приведе в съответствие с изискването на чл. 15 ал. 2 от Закона за въвеждане на еврото в Република България, съгласно която периодът на двойно обозначаване на цените на стоките и услугите в евро и в лева приключва на 8 август 2026 г.

Причините, които налагат приемането на акта, са:

- **по отношение на актуализацията на размера на таксите, събирани от БИМ:**

С приемането на Тарифата за таксите, които се събират от Българския институт по метрология през 2013 г. (ПМС № 95 от 19.04.2013 г.) същата е приведена в съответствие с Методиката за определяне на разходоориентиран размер на таксите по чл. 7а на Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност и разходването им, приета с Постановление № 1 на МС от 5 януари 2012 г.

Впоследствие Тарифата е променяна неколкократно:

- първите изменения се отнасяха предимно за въвеждане на такси за нововъзложени услуги, предоставяни от БИМ или преразглеждане на някои от тях във връзка с политиката на страната за облекчаване на бизнеса, например промени от въвеждане на хармонизираното законодателство наложиха отмяна на такси за изпитване на група средства за измерване, а при средства за измерване с медицински функции - отмяна на такси за изпитване и първоначална проверка, допълване на правното регулиране на метрологичния контрол по отношение на средствата за измерване, предназначени за отчитане на задълженията на данъчнозадължени лица по Закона за данък добавена стойност, извършващи продажби на течни горива чрез средства за измерване на разход и други, като нивомерни измервателни системи, алкохоломери и ареометри за алкохол с цифрова индикация, разходомери и измервателни системи за компресиран природен газ (метан), въвеждане на такси за контрол на ефективността на системи за улавяне на бензинови пари, въвеждане на такси за контрол на електронни системи с фискална памет и др.

- при изменението през 2023 г. бе актуализиран размерът на таксите за контрола, които осъществява БИМ, така че той да бъде разходоориентиран спрямо направените разходи през 2022 г.

Влизането в сила на Закона за въвеждане на еврото в Република България (Обн. ДВ. бр.70 от 20 Август 2024 г.) наложи действащата Тарифата за таксите, които се събират от Българския институт по метрология да се приведе в съответствие с него, а именно – с изискването за двойно обозначаване на цените на услугите в лева и в евро чрез превалутиране на действащия размер на таксите от лева към евро при спазване на подхода и правилата за превалутиране, заложени съответно в чл. 12 и чл. 13 от ЗВЕРБ. Тъй като измененията и допълненията, които се наложиха бяха многобройни и съществени се прие нов нормативен акт (ПМС № 16 от 13.03.2025 г., Обн. ДВ. бр.23 от 18 Март 2025 г.), и се отмени действащият. Така по същество размерът на таксите се запази същия, определен въз основа на разходната част на бюджета на БИМ през 2022 г.

При изменението на Тарифата през 2023 г. бюджетът на БИМ за предходната (2022 г.) в разходната си част е бил 10 639 515 лв./5 439 898 евро, (в т.ч. показател Персонал е 7 133 382 лв./3 647 240 евро). През 2025 г. отчетът на изпълнението бюджета на БИМ в разходната си част е в размер на 19 414 479 лв./9 926 465 евро, (в т.ч. показател Персонал е 11 094 935 лв./ 5 672 750 евро), т. е. 82 % увеличение на общо разходите. Изходните данни са превалутирани в евро по курс 1 €= 1,95583 лв.

Основните фактори за увеличение на разходите спрямо 2022 г. са:

- Увеличение на заплатите и осигурителните вноски от работодател на служителите на БИМ спрямо 2022 г. общо с около 64 %;
- Доставка на нови технически средства и транспортни средства за осъществяване на контрола за периода 2023-2025 г. в размер на 22 590 600 лв./11 550 390 евро, което въздейства в увеличение на размера на преките и непреките амортизационните отчисления с 35 % - през 2023 и 2024 г. е извършен преглед преоценка на активите и е увеличена балансовата им стойност(на сгради) в общ размер на 2 706 133 лв./1 383 624 евро, което въздейства в увеличение на размера на преките и непреките амортизационните отчисления;
- Увеличаване на цената на режийните разходи – гориво, електрическа енергия, топлинна енергия, вода, охрана и др. за периода 01.01.2023-31.12.2025 г. с 10,80%.

За да бъдат спазени изискванията на законодателството, е необходимо изменение на Тарифата в частта на размера на действащите такси. При направените изчисления и анализиране на данните от тях се установи, че таксите, събирани от

БИМ, трябва да бъдат увеличени средно с около 45 %, като процентът варира за различните услуги, както следва:

- Одобряване на типа на средства за измерване – 42 %;
- Първоначална проверка на средства за измерване – 38 %;
- Последваща проверка на средства за измерване – 34 %;
- Одобряване на типа на фискални устройства – 51 %;
- Първоначална проверка на електронни системи с фискална памет – 47 %;
- Последваща проверка на електронни системи с фискална памет – 40 %;
- Проверка на системи за улавяне на бензинови пари, съответстващи на етап II на УБП – 27 %;
- Оправомощаване на лица за проверка на системи за улавяне на бензинови пари, съответстващи на етап II на УБП –111 %.

При формиране на новите такси е взето под внимание и въвеждането в експлоатация на единната система за управление и контрол на административните дейности (ЕСУКАД) в БИМ, което намалява времето за заявяване и отчитане на контролните дейности, както и времето за попълване на протоколите от тях с около 22 %.

- **по отношение на въвеждане на такси за контрол на нови видове средства за измерване:**

С изменението и допълнението на отменената Наредбата за средствата за измерване, които подлежат на метрологичен контрол (изм. и доп. ДВ. бр.86 от 28 Октомври 2022 г.) и приемането на Наредбата за средствата за измерване, които подлежат на контрол (Приета с ПМС № 417 от 29.11.2024 г., Обн. ДВ. бр.103 от 6 Декември 2024 г.) се въведоха метрологични и технически изисквания, ред и методи за контрол на нови видове средства за измерване, както следва:

1. Везни с автоматично действие за измерване в движение на масата и на осовото натоварване на пътни превозни средства;
2. Водомери за нечиста студена вода;
3. Средства за измерване на природен газ или пара, които работят със стандартизирано стесняващо устройство – бленда;
4. Съоръжения за измерване на специфичната активност на твърди материали при освобождаване от контрол.

За тези видове средства за измерване няма определени такси в действащата Тарифа за таксите, които се събират от БИМ.

За изброените по-горе нови видове средства за измерване, които подлежат на контрол, е определен разходоориентиран размер на такси при осъществяването на

контрола, за да бъде спазено изискването на действащия Закон за измерванията, което гласи:

„Чл. 82. (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2005 г., в сила от 01.03.2006 г.) (1) За контрол на средствата за измерване и за метрологична експертиза се събират такси по тарифа, одобрена от Министерския съвет."

- **По отношение на уеднаквяване на наименованията на включените в тарифата средства за измерване с наименованията на средствата за измерване съгласно Наредбата за средствата за измерване, които подлежат на метрологичен контрол (Приета с ПМС № 417 от 29.11.2024 г., Обн. ДВ. бр.103 от 6 Декември 2024 г.):**

При приемането на Наредбата през 2024 г., във връзка с промяна на терминологията в международни, европейски и национални документ, се наложи промяна на част от наименованията на различни видове средства за измерване (например: топломери – средства за измерване на термална енергия, и др.).

Измененията на наименованията на тези средства за измерване не са отразени в действащата Тарифа, което би могло да доведе до объркване на лицата, задължени по Закона за измерванията.

За тази цел се предлага уеднаквяване на използваната терминология в двата нормативни акта.

- **По отношение на отпадането на заложени такси към някои средства за измерване, които с приемането на Наредбата за средствата за измерване, които подлежат на метрологичен контрол, през 2024 г. отпаднаха от обхвата ѝ;**

При приемането на Наредбата за средствата за измерване, които подлежат на метрологичен контрол през 2024 г. отпадна контролът на клинични електрически термометри с максимално показание, обемни разходомери за течности, различни от вода, стъклени живачни термометри, използвани при определяне на алкохолна концентрация, часовници за превключване на тарифни електромери, диоптрометри и др. средства за измерване, които обаче фигурират в действащата Тарифа за таксите, които се събират от БИМ.

Разминаването между двата документа би могло да доведе до спорни тълкувания и грешни изводи от лицата, задължени по Закона за измерванията.

Предлага се заличаване от Тарифата на видовете средства за измерване, които не попадат в обхвата на Наредбата за средствата за измерване, които подлежат на метрологичен контрол.

- **По отношение на съответствие с изискването на чл. 15 ал. 2 от Закона за въвеждане на еврото в Република България:**

Съгласно чл. 15 ал. 2 от Закона за въвеждане на еврото в Република България периодът на двойно обозначаване на цените на стоките и услугите в евро и в лева приключва на 8 август 2026 г. След тази дата се изисква цените на стоките и услугите да бъдат обозначавани само в евро.

Действащата Тарифа е разработена и приета, като размерът на таксите е двойно обозначен - в лева и в евро.

За да бъде изпълнено изискването на ЗВЕРБ се предлага таксите да бъдат обозначени само в евро.

Предложеният проект на акт на Министерския съвет ще окаже **въздействие върху приходната част на държавния бюджет**, поради което е приложена финансова обосновка съгласно приложение № 2.1 към чл. 35, ал. 1, т. 4, буква „а" от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, която съдържа мотивирани финансови разчети на очакваното увеличение на приходите, с приложени калкулации за изчислението на всеки нов размер на таксите. За прилагането на проекта на акт не са необходими допълнителни разходи/трансфери/други плащания по бюджета на МИИИ, респективно по бюджета на БИМ.

Данните за изчисление на разходите за всяка услуга са взети от отчета за касово изпълнение на бюджета на БИМ за 2025 г., като за всяка такса са определени преките и непреките разходи съгласно Методиката.

Услугите се извършват от служителите на БИМ (ГД МИУ и Д ИППУ) в цялата страна. Много от тях извършват различни видове услуги. Услугите се различават по времетраене и обхват, затова при изчисляване на новия размер на таксите са разделени в три основни групи услуги обхващащи:

- Първоначални и последваща проверки, наричана по-долу „група услуги 1";
- Изпитване на фискални устройства и ИАСУТД, наричана по-долу „група услуги 2";
- Одобряване на типа, наричана по-долу „група услуги 3".

Избраният подход е времето за предоставяне на всяка услуга.

Данните за размера на възнаграждението и осигурителните вноски на прекия и ръководния персонал са взети от разплащателните ведомости за 2025 г. За определянето на средната часова ставка на персонала е взет сборът от годишните възнаграждения за 2025 г. и към тях са прибавени полагащите се осигурителни вноски за сметка на работодателя. Получената сума е разделена на отработените човекочасове за 2025 г.

При извършване на услугите се използват много дълготрайни материални активи- сгради по страната, хардуер, еталони и оборудване, автомобили и нематериални дълготрайни активи. Разходите са определени като е използван методът

на амортизационните отчисления. Тези разходи се пренасят в стойността на определените групи услуги с коефициент, еквивалентен на съотношението на пряко ангажирания персонал към общия персонал през 2025 г. и се разпределят пропорционално на времето за предоставяне на съответната услуга.

Очакваното увеличение на приходите в резултат на новия размер на таксите е изчислено като разлика от произведенията на очаквания брой предоставени услуги по сега действащата стойност на таксата за всяка услуга и очаквания брой предоставени услуги по новоопределената стойност на таксата за всяка услуга. Прогнозният брой на предоставените услуги е определен предимно на база отчетни данни за 2025 г. и неговото очаквано изменение през настоящата и следващите години, определено на исторически принцип.

При прогнозиране на увеличението на приходите са взети под внимание:

- периодичността на последващата проверка, която е различна за различните видове средства за измерване;
- заявленията за първоначална проверка, одобряване на типа и метрологична експертиза на средства за измерване, които нямат определена периодичност, а зависят от нуждите на българския пазар;
- прилагането на метод за статистически контрол при проверката на електромери.

Финансовите разчети на очакваното увеличение на неданъчните приходи от държавни такси за всяка следваща година са както следва:

Година	**Очаквано увеличение на приходите за всяка от прогнозните години спрямо 2025 г.**	**Разходи**
2027 г.	1 649 466 €	0 €
2028 г.	1 649 466 €	0 €
2029 г.	1 649 466 €	0 €

Проектът на акт ще окаже финансово въздействие върху държавния бюджет в частта на неданъчните приходи, отчитани по бюджета на БИМ, респективно по бюджета на МИИИ. Увеличението е резултат от събиране на разходоориентирани държавни такси. Проектът на акт няма да окаже финансово въздействие върху държавния бюджет в частта на разходите от бюджета на БИМ, респективно от бюджета на МИИИ.

Измененията по бюджета, които произтичат от предлагания проект на акт по показатели са както следва:

За 2027 г. и за всяка следваща година :

Приходи, помощи и дарения- 1 649 466 € – приходи от услуги по Тарифа;
Разходи общо – 0 лв.
Бюджетни взаимоотношения (трансфери) – (- 1 649 466) €.

Тъй като отношенията се уреждат от националните законодателства, не се налага по проекта на ПМС за изменение и допълнение на Тарифата да бъде изготвена справка за съответствие с европейското право.

Проектът на ПМС за приемане на измененията и допълненията на Тарифата е съгласуван в съответствие с разпоредбите на чл. 32, ал. 1 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация и е изготвена справка за отразяването на получените становища. Съгласно чл. 26, ал. 2 от Закона за нормативните актове, проектът на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Тарифа за таксите, които се събират от Българския институт по метрология, на доклада към него и частичната предварителна оценка на въздействието бяха публикувани на интернет страницата на Министерството на икономиката, инвестициите и индустрията и на Портала за обществени консултации на Министерски съвет.

За проекта на акт е изготвена частична предварителна оценка на въздействието по чл. 30б от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, която е приложена към проекта, заедно със становището на дирекция „Модернизация на администрацията" на Министерския съвет.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОДА ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛИ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,

С оглед гореизложеното и на основание чл. 8, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация предлагам на Министерския съвет да приеме предложения Проект на Постановление изменение и допълнение на Тарифата за таксите, които се събират от Български институт по метрология.

ПРИЛОЖЕНИЯ:

1. Проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Тарифата за таксите, които се събират от Българския институт по метрология.

2. Финансова обосновка съгласно Приложение № 2.1. от УПМСНА, утвърдена от министъра на финансите.
3. Частична предварителна оценка на въздействието.
4. Становище от Дирекция „Модернизация на администрацията“ към Министерски съвет.
5. Съобщение до средствата за масово осведомяване.

С уважение,

X

АЛЕКСАНДЪР ПУЛЕВ

Заместник министър-председател и министър на икономиката, инвестициите и индустрията